

**ДО
ЧЛЕНОВЕТЕ НА
ВИСШИЯ СЪДЕБЕН СЪВЕТ**

Д О К Л А Д

към

**Проект на Наредба за воденето, съхраняването и достъпа до регистъра на
актовете на съдилищата**

УВАЖАЕМИ ЧЛЕНОВЕ НА ВИСШИЯ СЪДЕБЕН СЪВЕТ,

Проекта на Наредба за воденето, съхраняването и достъпа до регистъра на актовете на съдилищата е изготвен на основание чл. 360т от Закона за съдебната власт, в съответствие със Закона за нормативните актове.

С решение на Пленума на ВСС по Протокол № 27/07.07.2016г. е създадена работна група със задача предприемане на действия по изготвянето на Наредба по чл.360т от ЗИД на ЗСВ. С решения на Комисия „Професионална квалификация и информационни технологии“ към Пленума на ВСС по Протокол № 32/05.10.2016 г., Протокол № 35/26.10.2016 г. и Протокол № 38/21.11.2016 г. е определен поименният състав на Работните групи по изготвяне на проекти на Правила по въпросите, посочени в чл. 360е, ал. 1 от Закона за съдебната власт и на Наредба по чл. 360т от Закона за съдебната власт за воденето, съхраняването и достъпа до регистъра на актовете на съдилищата. Работната група по изготвянето на проект на Наредба по чл.360т от ЗСВ включва двама членове на ВСС, експерти от администрацията на ВСС, представители на ВКС, ВАС, Прокуратура на РБ и

Министерство на правосъдието, експерти от районен, окръжен и апелативен съд и външни експерти.

След проведени 11 заседания, от активно участващите в заседанията членове на работната група, бе изготвен проект на Наредба, с обхват съгласно чл. 360т от Закона за съдебната власт, а именно: воденето, съхраняването и достъпа до регистъра на актовете на съдилищата.

В работата си по изготвяне на проекта на Наредба за воденето, съхраняването и достъпа до регистъра на актовете на съдилищата, работната група се съобрази с въведените нови моменти в обнародвания в Държавен вестник, бр. 62/09.08.2016 г. Закон за изменение и допълнение на Закона за съдебната власт, нормите на раздел III от Глава „18а“ от ЗСВ, както и тези, касаещи извършването на удостоверителни изявления, издаването на актове и извършване на всички други предвидени в закона процесуални действия в електронна форма; и Решение на ВСС по Протокол 42/29.10.2009 г. във връзка с изпълнение на задълженията на съдилищата по чл. 64 от ЗСВ.

В проекта на Наредба е залегнала концепцията на законодателя, предвиждаща задължение на съдилищата за обявяване на издадените от тях актове в единен регистър, незабавно след постановяването им и след полагане на дължимата грижа при спазване на определените с наредбата правила и изискванията на Закона за защита на личните данни и Закона за защита на класифицираната информация. В регистъра на актовете на съдилищата следва да се обявяват съдебни актове на правораздаване и актове, които слагат край на или препятстват по-нататъшното развитие на производството пред съответната инстанция или подлежат на самостоятелно обжалване. Съгласно чл.2 ал.2 от проекта на Наредба, не подлежат на обявяване единствено съдебните актове, определени с решение на Пленума на Висшия съдебен съвет, с оглед задълженията, произтичащи от чл. 360о, ал. 3 от Закона за съдебната власт. Във връзка с последното, работната група е изготвила и предложение на списък от съдебни актове, които не подлежат на публикуване в регистъра на актовете на съдилищата.

Съгласно цялостната концепция за развитие на електронно правосъдие в България, регистърът на актовете на съдилищата е уеб базирана електронна база данни и е част от единната централизирана информационна система за

съдилищата, като се води и съхранява по начин, който гарантира целостта, достъпността и сигурността на съдържащата се в него информация.

За всеки акт, подлежащ на обявяване, се открива отделна електронна партида, която се състои от две части – част „Вписани обстоятелства“ и част „Обявен акт“. В част „Вписани обстоятелства“ се съдържа буквено-цифрова информация в структуриран вид за вписаните обстоятелства, свързани с обявения акт, като за всеки акт се съхранява в систематична връзка информация относно съда, обявил акта, данни за делото, електронни препратки към свързани с делото дела на същия съд и на други съдилища, данни за съдебния акт, европейски идентификатор за съдебна практика (в случаите когато е приложимо), данни за изпращане към по-висша инстанция при обжалване, и други обстоятелства, свързани със съдебния акт. В част „Обявен акт“ се съдържа буквено-цифрова информация в структуриран вид на обезличен текст на обявения съдебен акт и обезличен текст на обявените мотиви в съответствие с чл. 64, ал. 3 от Закона за съдебната власт. Информацията за всеки съдебен акт следва да се систематизира и организира хронологично за всяко вписване или редакция, с възможност за проследяване на историята на обявяванията.

При публикуването на съдебни актове задължително се спазват ограниченията по: чл. 64, ал. 2 и 3 от Закона за съдебната власт; Закона за защита на личните данни; Закона за защита на класифицираната информация; ограниченията и изключенията, произтичащи от актове, засягащи следствена или банкова тайна; ограниченията и изключенията, произтичащи от актове в обезпечителни производства; ограниченията и изключенията, произтичащи от разпореждания за издаване на заповеди по чл. 410 и чл. 417 от Гражданския процесуален кодекс; ограниченията и изключенията, произтичащи от актове, свързани с произнасяне по доказателствени искания или по движението на делата; и ограниченията и изключенията, произтичащи от актове, постановявани в рамките на охранителни производства. В допълнение, наредбата изчерпателно разглежда случаите, които налагат обезличаване на акта, в съответствие с описаните по-горе ограничения, както и процедурата по обезличаване.

Три текста от проекта на Наредба са свързани с грешки и непълноти, допуснати при обявяването на актовете. Грешки и непълноти, допуснати при

вписване на обстоятелства при обявяване на актове, се отстраняват чрез редакция по съществуващата електронна партида на обявения акт, за който е установено наличието на грешка или непълнота, като това става посредством попълване на електронен формуляр, в който се посочва като минимум: регистрационния номер на вписано обявяване, вписаните обстоятелства за съдебния акт във връзка със съда, който го обявява, данните за делото и данните за съдебния акт, както и грешката, съответно непълнотата. Тези текстове от Наредбата гарантират проследимост на промените, извършвани в регистъра.

При изготвяне на текстовете във връзка с воденето на регистъра, обявяването на актовете и отстраняването на грешки и непълноти по обявените актове, членовете на работната групи се ръководиха от основните принципи за публичност на правораздаването и защита правата на гражданите, в т.ч. и натрупаната практика на съдилищата при изпълняване на задълженията им по чл. 64 от Закона за съдебната власт.

Норми от проекта на Наредбата предвиждат конкретни действия по отношение на сигурността на информацията в регистъра. Предвижда се безсрочно съхраняване на регистъра на актовете на съдилищата, като Пленумът на Висшия съдебен съвет следва да предприеме подходящи мерки за сигурност в съответствие с общоприети в международната практика стандарти, технически спецификации и препоръки, които осигуряват условия, при които обработваните и предаваните данни да не подлежат на неправомерен или случаен достъп, използване, промяна, унищожаване или възпроизвеждане. Въвеждането на данни в регистъра е предвидено да се извършва само от надлежно овластени съдебни служители, а извършването на промени на данните за вписани обстоятелства, извън описаният по-горе начин за отстраняване на грешки и непълноти, да не е възможен.

Нормите на Наредбата предвиждат регистърът на актовете на съдилищата да е публичен и всеки да има право на свободен и безплатен достъп до обявените в регистъра актове. В тази връзка Пленумът на Висшия съдебен съвет следва да гарантира осигуряване на достъп до информацията за всички вписвания или редакции по обявени актове за деня, в хронологичен ред по реда на извършването им, както и за всеки съд в страната.

С оглед максимална публичност и достъпност на данните в регистъра, справките в базата данни на регистъра са безплатни и се осъществяват чрез търсене по един или комбинация от изчерпателно зададени критерии относно обстоятелствата, обявени за съдебните актове, включително чрез пълнотекстово търсене по ключови думи. В съответствие изискванията на Закона за достъп до обществена информация във връзка с повторно използване на информацията от обществения сектор, в нормата на чл.29 от проекта на Наредба е предвидено Пленумът на Висшия съдебен съвет предоставя достъп до цялата база данни на регистъра на актовете на съдилищата или на структурирани части от нея, като наредбата делегира на органа приемането на правила за осъществяване на този достъп в срок от 3 месеца след влизането ѝ в сила.

При изготвяне на текстовете във връзка съхраняването и достъпа до регистъра, членовете на работната група се ръководиха от основния европейски принцип за достъп до информация в областта на правосъдието и обезпечаване сигурността на информацията и нейната надеждност; като в същото време се гарантира, че потребителите на системата на българското електронно правосъдие, включително гражданите, могат бързо да извлекат практическа полза от създадения инструмент.

Нормите от последната глава на Наредбата уреждат и въвеждането на европейския идентификатор за съдебна практика на национално ниво, съгласно Заключения на Съвета за насърчаване на въвеждането на европейски идентификатор за съдебна практика (European Case Law Identifier — ECLI) и на минимален набор от еднотипни метаданни (metadata) за съдебната практика (2011/C 127/01), във връзка с качеството на Висшия съдебен съвет на национален координатор за ECLI за България. С тези текстове, работните групи не само имплементират ключов стратегически проект на Европейската комисия (ЕК) на национално ниво, но и по този начин се внася европейска добавена стойност на разработвания национален инструмент. ЕК насърчава разработването на ефективни средства за трансграничен обмен на правна информация, по-специално на данни, свързани с европейските или националните законодателства, съдебна практика и правни глосари. С мерките по нормативното укрепване на европейския идентификатор за съдебна практика на национално ниво се

изпълнява ключов етап за развиване на правна семантика на общо европейско ниво, съгласно Многогодишния план за действие за периода 2014 - 2018 г. в областта на европейското електронно правосъдие.

Финансовите средства, необходими за прилагането на новата наредба са в рамките на бюджетните прогнози за този вид дейност. Доколкото е възможно да настъпи промяна в посока увеличаването им – тя е обусловена не пряко от Наредбата, а от нормите на Закона за съдебната власт.

При изложените мотиви и на основание чл. 360 т от Закона за съдебната власт предлагаме Пленумът на Висшия съдебен съвет да разгледа и приеме представения проект на Наредба за воденето, съхраняването и достъпа до регистъра на актовете на съдилищата.

Членове на работната група,
създадена с Решение на ВСС по
Протокол № 27/ 07.07.2016 г.